

Hyvärinen Liisa VM

Lähtettäjä: Soudunsaari Sinikka Posion kunta [Sinikka.Soudunsaari@posio.fi]
Lähetetty: 20. marraskuuta 2013 15:58
Vastaanottaja: Valtiovarainministerio VM
Kopio: Hernesmaa Anu VM; Savolainen Suvi VM
Aihe: Posion kunnanvaltuuston päätös ilmoituksesta kuntarakennemuutokseen liittyvästä selvitysalueesta
Liitteet: Ilmoitus kuntarakennemuutokseen liittyvästä selvitysalueesta.PDF

Hei!

Liitteenä Posion kunnanvaltuuston päätös 15.11.2013, § 49., ilmoituksesta kuntarakennemuutokseen liittyvästä selvitysalueesta.

Webropol-kyselyyn Posion kunta ei voi vastata, koska kunnanvaltuuston päätös oli tämä.

Välitän pöytäkirjaotteen tiedoksi myös Anu Hernesmaalle ja Suvi Savolaiselle.

Toimeksi saaneena

Sinikka Soudunsaari
toimistos sihteeri
Posion kunta
email: sinikka.soudunsaari@posio.fi
puh. 040-8012 203,
fax. 016-3722 034

49§ KUNNAN ILMOITUS VALTIONVARAINMINISTERIÖLLE KUNTARAKENNEUUDISTUKSEEN
LIITTYVÄSTÄ SELVITYSALUEESTA

Kunnanhallitus 04.11.2013 § 107

Kuntarakennelain (1698/2009) 4 b §:n mukaan kunnan tulee yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää kuntien yhdistymistä kuntarakennelaisissa säädettyjen selvityisperusteiden mukaisesti. Selvitysalueen tulee täyttää myös lain 4 §:ssä säädetty kuntajaon muuttamisen edellytykset. Kuntarakennelain 4 h §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa ministeriölle viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2013, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää lain 4 b §:n mukaisesti kuntien yhdistymistä.

Kunnan tulee valtiovarainministeriön asetuksen (694/2013) mukaan toimittaa selvitysalueita koskevat tiedot valtiovarainministeriölle sähköisesti ministeriön laatimalla lomakkeella. Kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueita koskevat tiedot vastaamalla webropol-kyselyyn. Kyselyyn annettu webropol-vastaus on selvitysalueita koskeva kunnan ilmoitus. Kunnan vastauksen tulee perustua valtuuston päätökseen.

Kunnan tulee ilmoittaa selvitysalueestaan kuntarakennelain 4 h §:n mukaan 30.11.2013 mennessä. Koska määräpäivä on lauantai, saa ilmoituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen, eli viimeistään maanantaina 2.12.2013 klo 16.15 mennessä.

Kuntien ilmoituksia selvitysalueista hyödynnetään hallituksen arvioidessa kuntauudistuksen etenemistä vuoden 2013 lopussa. Lisäksi valtiovarainministeriö arvioi tietojen perusteella sitä, myönnetäänkö selvityisperusteiden osoittamista selvitysalueista poikkeuksia ja asetetaan selvitysalueille erityisiä kuntajakoselvityksiä.

Selvitysvelvollisuuden perusteet

Posion kunnalla on kuntarakennelain 4 c §:n mukaisen palvelujen edellyttämän väestöpohjan (alle 20 000 asukasta) kautta velvollisuus selvittää kuntien yhdistymistä alueella, jossa on 1) palveluiden järjestämisen, rahoittamisen ja kehittämisen kannalta riittävä väestöpohja sekä kyky riittävään omaan palvelutuotantoon; 2) erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta vähintään noin 20 000 asukasta; sekä 3) perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen järjestämisen kannalta alle yksivuotiaiden ikäluokan koko vähintään noin 50.

Aiemmat päätökset kuntarakennelakiin liittyen

Posion kunnanvaltuusto on aiemmin antanut kuntarakennelain valmisteluun liittyen 28.2.2013 seuraavan lausunnon:

"Posion kunta ei pidä kuntaliitoksia harvaan asutulla alueella alueen elinvoiman ja palveluiden turvaamiseksi oikeana ratkaisuna. Kuntarakenneluudistuksen tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne ja edelleen sen tavoitteena on, että kunnat pystyisivät laajasti ja pääosin itse vastaamaan peruspalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta sekä tuloksekkaasta kehittämistyöstä. Posion kunta huomauttaa, että tämä tavoite ei voi toteutua kategorisesti joka puolella Suomea, palvelujärjestelmän turvaaminen erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osalta edellyttää erityisesti harvaan asutulla alueella ylikunnallisia, mahdollisesti maakunnallisia järjestämis- ja rahoitusratkaisuja.

Kuntaliitokset sopivat yhdyskuntarakenteeltaan tiiville seuduille, jossa niiden avulla voidaan tehostaa palvelutuotantoa ja eheyttää yhdyskuntarakennetta. Sen sijaan harvaan asutuilla alueilla kuntaliitokset kiihdyttävät jo nyt käynnissä olevaa palveluiden ja elinvoiman keskittymiskehitystä. Harvaan asutulla alueella kuntaliitosten jälkeenkään ei saada aikai-

seksi vielä kuntia, jotka selviytyisivät sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä tässä väestörakenteen muutoksessa.

Harvaan asutulla alueella ikärakenteen muutos asettaa kestävämpiä paineita selviytyä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvelvoitteista tällä tehtävä- ja rahoituspohjalla. Sen vuoksi Posion kunta esittää, että harvaan asutulla alueella tulisi kuntarakennetarkastelun sijaan keskittyä sosiaali- ja terveydenhuollon tuotannon organisointi- ja rahoituspohjan uudistamiseen. Tulevassa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennelaisissa tulisi säätää velvoite riittävään laajapohjaiseen yhteistoimintaan, jotta ko. palvelut voidaan harvaan asutuilla alueilla turvata. Lapin osalta tämä tulisi tarkoittaa maakuntatasoa ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämis- ja rahoitusvastuu tulisi olla samalla taholla.

Yo. johdosta Posion kunta ei pidä tarkoituksenmukaisena säätää kuntarakennelakia nyt esitettyssä muodossaan. Mikäli lakiehdotusta kuitenkin viedään eteenpäin, tulee Posion kunnan mielestä kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Lakiluonnoksen selvitysvelvollisuutta ohjaavat kriteerit eivät perustu tutkittuun tietoon elinvoimaisesta kunnasta eikä niissä ole otettu huomioon olosuhteita maan eri osissa. Erityisesti palveluiden edellyttämät väestöpohjakriteerit eli 20 000 asukkaan väestöpohja-vaade sekä yksivuotiaiden ikäluokan 50 minimitaso eivät sovi harvaan asutun alueen kriteereiksi. Samoin kunnan taloudelliseen tilanteeseen liittyvät kriteerit eivät kategorisesti sovi selvityskriteereiksi, ne eivät välttämättä kerro harvaan asutulla alueella kunnan elinvoimaisuudesta vaan pikemminkin nykyisen rahoitusjärjestelmän (valtionosuudet ja vero-osuudet) kyvyttömyydestä tunnistaa paikallisia olosuhteita.

Posion kunta pitää oikeana, että lakiluonnoksessa ehdotetaan poikkeusperusteita niin selvitysalueeseen kuin itse selvitysvelvollisuuteen. Poikkeamisperusteita tulisi kuitenkin laissa tai vähintään sen perusteluissa nykyistä paljon selkeämmin avata, jotta valtioneuvoston ao. päätösten perustelut nojaisivat selkeisiin eduskunnan hyväksymiin kriteereihin eikä pelkästään poliittisiin tarkoitukseen. Erityisesti selvitysalueen osalta päätösvaltaa tulisi jättää riittävästi paikalliselle tasolle ja myös mahdollistaa useampaan selvitysalueeseen kuuluminen. Posion osalta mahdollinen selvitys tulee tehdä sekä Rovaniemen että Kuusamon suuntaan, jotta päätöksenteon pohjaksi saadaan riittävä tausta-aineisto.

Lakiluonnoksessa esitettyä selvitysvelvollisuuden sisältöä Posion kunta pitää liian tarkoitushakuisena. Laissa edellytetyn selvityksen tavoitteena on saada aikaan esitys kuntien yhdistymisestä ja siihen liittyvä yhdistymissopimus ja minimitasollakin selvityksen tulee sisältää suunnitelma hallinnon ja palvelujen järjestämisestä ja palvelujen tuottamisesta selvitysalueella. Posion kunnan mielestä tämä ohjaa selvitystä yksinkertaisesti kuntaliitosvaihtoehtoon, vaikka tavoitteena tulisi olla mahdollisella yhdistymisellä saavutettavat edut ja haitat. Näin ollen Posion kunta esittää, että selvitysvelvollisuuden sisältöä rajataan yksinkertaisesta yhdistymisen etu/haitta -tarkasteluun.

Esityksen määräajoista Posion kunta toteaa, että lain voimaan saattaminen tulee tehdä samassa yhteydessä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennelain kanssa ja niiden tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Jotta kuntien lausunnot voidaan aidosti ottaa huomioon hallituksen esityksessä edelleen eduskunnalle, kuntarakennelakia ei voida viedä hyväksyttäväksi ennen syksyä. Tämä taas edellyttää, että rakennelaisissa edellytetyt muut määräajat mm. selvitysvelvollisuudesta lykätään vastaavasti eteenpäin.

Lakiehdotuksessa on esitetty, että valtioneuvostolla olisi nykyisestä poiketen mahdollisuus päättää kuntien yhdistämisestä vastoin kuntien päätöksiä nk. erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien kuntien (nk. kriisikunnat) osalta. Posion kunta pitää tätä ehdotusta perustuslain kunnallisen itsehallinnon suojan vastaisena ja osin jopa tarkoitushakuisena. Posion kunta huomauttaa, että vastoin kuntalaisten enemmistön tahtoa tehdyt päätökset eivät ole hallinnollisesti legitiimejä. Nk. kriisikuntamenettelyssä aitona

vaihtoehtona tulee edelleen olla myös kunnan talouden tervehdyttäminen. Erityisen huolestuttavana ko. säädösesitys on harvaan asutun alueen kuntien kannalta, joissa käytännössä valtiosuusjärjestelmä ratkaisee kunnan tulopohjan kestävyuden. Ehdotettu pakkoliitospykälä luo tässä tilanteessa mahdollisuuden käyttää valtiosuusjärjestelmää kuntaliitoksiin ohjaavana elementtinä, vaikka sen oikea tarkoitus on turvata kansalaisille palvelut maan eri osissa.”

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Lapissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki on tarkoitus tuoda eduskunnalle hyväksyttäväksi kevätkaudella 2014. Muun muassa lähipalvelujen tarkemman sisällön määrittämiseen ja sote-palveluiden rahoittamiseen liittyviä merkittäviä yksityiskohtia on vielä auki ja lopullisesti niiden sisältö tiedetään vasta, kun laki on säädetty. Kuten aiemmin Posion kunta on sote-järjestämislain valmistelun yhteydessä lausunut, ei koko valtakunnassa voida käyttää samoja kriteerejä kuntarakenteen ja palvelujen järjestämiseksi ns. vastuukunta-periaatteella, vaan harvaan asutun ja pitkien etäisyyksien maakuntien alueelle tulee mahdollistaa kuntien yhteistyössä rakentamat toteuttamismallit.

Lapin liitto teettää selvityksen Lapin mallista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Selvityshankkeen päätavoitteena on määrittää Lapin sote-palveluiden tarpeen ja tarjonnan tavoite ja tahtotila 5-10 vuoden aikajänteellä. Työn lopputuloksena muodostuu maaliskuun 2014 loppuun mennessä Lapin maakunnan kannalta tarkoituksenmukaisin malli, ns. Lapin kokeilumalli vaihtoehtona valtakunnalliselle sote-mallille. Selvitystyö on tiukalla aikataulutuksella pyritty ajoittamaan niin, että tarvittaessa Lapin erityisolosuhteet voidaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ottaa riittävällä tavalla huomioon.

Ehdotus:

Posion kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se antaisi asiasta seuraavan päätöksen:

Posion kunnan ilmoitusta selvitysalueen suunnasta tai siitä, minkä kuntien kanssa selvitys mahdollisesti tehtäisiin, ei ole mahdollista em. perusteilla annettuun määräaikaan mennessä ilmoittaa, vaan ensin on saatava selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkemmasta sisällöstä, ennen kuin voidaan päättää yhdistymisselvityksien tarpeellisuudesta taikka suunnasta. Posion kunta ottaa asiaan uudelleen kantaa tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tultua voimaan.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Otteen oikeaksi todistaa
Posiolla 20.11.2013

Arto Vuorimäki
Keskusarkistonhoitaja

Valitusoikeus ja valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.	
Valitusviranomaisen ja valitusaika	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Rovaniemen hallinto-oikeus Puhelin: 029 56 42900 (vaihe), Kirjaamo: 029 56 42957 Käyntiosoite: Valtakatu 17 Telefax: 029 56 42995 Postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi Sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi Valitusaika 30 päivää	
	Muu muutoksenhakuviranomainen (alustusasiat), osoite ja postiosoite, sähköposti, fax	
	Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.	
Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen	Pvm 20.11.2013	
Tiedoksianto asianosaiselle 1)	☒ Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §)	Asianosainen: Valtiovarainministeriö
	Annettu postin kuljetettavaksi/ pvm/ tiedoksiantaja <i>Liisa Ulla Joutsen</i> 20.11.2013/ toimistos sihteeri Sinikka Soudunsaari	
	☐ Luovutettu asianosaiselle	Asianosainen: _____
	Paikka, pvm ja tiedoksiantajan allekirjoitus	Vastaanottajan allekirjoitus: _____
☐ Muulla tavoin, miten: _____		
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - mitkä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutoksenhakuperusteet. Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.	
Valituskirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähettämällä valitusyksiköllä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.	
Lisätietoja	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta voidaan periä hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.	

1) Täytetään otteeseen, jos päätös annetaan todisteellisenä tiedoksiantona tiedoksi kuntalain 92 §:n 1 momentissa tarkoitetulle asianosaiselle. Tummennettu alue täytetään viranomaiselle jäävään kaksoiskappaleeseen.